

Debaty strategiczne z

UCZESTNIKAMI PRAC NAD

STRATEGIĄ ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS:

MIESZKAŃCAMI,

UCZNIAMI,

ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

STRATEGIA
ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS

**RAPORT SPORZĄDZONY PRZEZ MODERATORA SPOTKAŃ –
PIOTRA WOŁKOWIŃSKIEGO**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Dialog z trzema grupami	5
3. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez mieszkańców	6
4. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez uczniów gdańskich szkół	13
5. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez organizacje pozarządowe	14
6. Proponowane formy zaangażowania mieszkańców w proces budowy Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus	16
7. Wnioski i rekomendacje ze zrealizowanych spotkań strategicznych	17
8. Podziękowania	18

1. Wstęp:

1.1 Uczestnicy procesu budowy Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus

Przyszłość Miasta Gdańska jest uzależniona od zdolności oraz poziomu zaangażowania wszystkich partnerów do współdziałania na rzecz jego rozwoju. Zdając sobie sprawę z potrzeby wzmocnienia dialogu społecznego z mieszkańcami i różnymi innymi grupami, Urząd Miejski w Gdańsku przyjął innowacyjną metodę powstawania dokumentu - Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus. We wczesnym etapie jej tworzenia, wprowadzono element dialogu społecznego z mieszkańcami, ale także z uczniami gdańskich szkół oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych (NGOs). Łącznie odbyło się 16 spotkań: 12 w dzielnicach z mieszkańcami, 2 z uczniami oraz 2 z organizacjami pozarządowymi. Poniższa tabela wskazuje liczbę uczestników poszczególnych spotkań.

Dzielnica	Termin	Ilość osób
Przymorze	16/09/13	17
Wrzeszcz	17/09/13	25
Orunia	18/09/13	23
Oliwa	21/09/13	53
Śródmieście	08/10/13	36
Piecki Migowo	09/10/13	14
Zaspa Młyniec	15/10/13	6
Młyniska	16/10/13	11
Siedlce	22/10/13	12
Chełm	28/10/13	14
Przeróbka	29/10/13	5
Osowa	30/10/13	19
NGO I	04/10/13	13
NGO II	31/10/13	35
Uczniowie I	10/10/13	100
Uczniowie II	11/10/13	80
Suma uczestników		463

1.2 Komunikacja z mieszkańcami

Na cykl spotkań z mieszkańcami składało się 12 spotkań w dwunastu dzielnicach Gdańska, tak aby debaty mogły odbyć się jak najbliżej mieszkańca. Starano się uwzględnić zarówno liczbę mieszkańców dzielnicy jak i dostępność miejsca organizacji spotkania. Jedenaście spotkań miało miejsce w szkołach publicznych, a jedno w Domu Sąsiedzkim "Dom Zarazy" w Oliwie. W celu upowszechnienia informacji o spotkaniach z mieszkańcami, harmonogram spotkań został umieszczony na stronie internetowej Miasta. O możliwości uczestnictwa w debatach informowały również media lokalne. Wiedząc, iż nie wszyscy korzystają z internetu, wydrukowano plakaty, które rozwieszono w lokalnych sklepach, a w wiatach przystankach widniały citylighty. Na stronie dedykowanej strategii dostępny był również klip multimedialny nagrany z udziałem moderatora, zachęcający do uczestnictwa w debatach.

Osoby chętne do udziału w spotkaniach były proszone o dokonanie rejestracji na stronie www.gdansk.pl/strategia, co znacznie ułatwiło odpowiednie przygotowanie sal oraz pozwoliło na uzyskanie kontaktu do każdej osoby zainteresowanej tematyką SRG 2030 Plus.

1.3 Przebieg spotkań

Na początku każdego spotkania moderator witał przybyłych i przedstawiał przyjętą metodę prowadzenia spotkań, która opierała się na wykorzystaniu ekspertyzy osób zamieszkujących poszczególne dzielnice, korzystających na co dzień z komunikacji miejskiej czy miejsc użytku publicznego. Podczas spotkań mieszkańcy mieli czuć się bezpiecznie, być wysłuchani i docenieni w roli ekspertów. Prowadzący informował uczestników, iż nad strategią równolegle pracują także inne grupy mieszkańców Gdańska: naukowcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele instytucji kulturalnych, organizacji pozarządowych, uczniowie gdańskich szkół, studenci oraz urzędnicy.

Następnie moderator wyznaczał zebrany czas na przedstawienie najważniejszych kwestii, które dotyczą bieżących spraw mieszkańców.

Kolejnie zapraszano uczestników do „przeniesienia się” w przyszłość, tj. do 2030 roku i zastanowienia się co mogłoby stanowić sukces w danej dziedzinie rozwoju Miasta oraz w jaki sposób można go osiągnąć. Mieszkańcy chętnie brali udział w tym zadaniu, i choć często powracali do dzisiejszej rzeczywistości, pracowali również nad tym, w jakich kierunkach miasto powinno się rozwijać i jakie może być w 2030 roku. Pracując w grupach, mieszkańcy zapisywali na dużych arkuszach papieru wspólnie przedyskutowane pomysły. Po kilkunastu minutach, grupy przechodziły do kolejnych arkuszy, tak, aby każdy mógł się wypowiedzieć na wybrany temat.

Na koniec spotkania moderator dokonywał krótkiej syntezy najważniejszych wniosków z pracy nad poszczególnymi tematami, po czym pytał mieszkańców, jakie są ich wnioski ze wspólnej pracy, jak i ogólnie z procesu dialogu społecznego.

Przebieg każdego spotkania był notowany, w celu utrwalenia najważniejszych wątków i wypowiedzi mieszkańców.

Syntezy ze spotkań z mieszkańcami, znajdują się na stronie internetowej www.gdansk.pl/strategia.

1.4 Materiały ze spotkań

Po każdym ze spotkań zrealizowanych w okresie od 16 września do 31 października 2013r., na stronie internetowej poświęconej Strategii (www.gdansk.pl/strategia), udostępniane były prace uczestników (arkusze tematyczne, nad którymi pracowali mieszkańcy) oraz dokumentacja zdjęciowa z przebiegu spotkań. Umożliwiało to śledzenie postępu spotkań i zachęcało nowe osoby do przyścia na kolejne spotkania.

W połowie cyklu trwania spotkań, nagrano „chat” z głównym architektem Strategii Gdańsk 2030 Plus, profesorem Mariuszem Czepczyńskim oraz moderatorem spotkań panem Piotrem Wołkowińskim. Obaj panowie silnie podkreślali istotę uczestnictwa w procesie tworzenia SRG 2030 Plus oraz zachęcali mieszkańców do wyrażania swoich opinii i pomysłów.

Zwieńczeniem cyklu spotkań będzie zaproszenie wszystkich, którzy wzięli w nich udział, na podsumowanie dotychczasowej pracy, podzielenie się wnioskami oraz spojrzenie na kolejne etapy procesu.

W 2014 roku, prace nad Strategią skoncentrują się na planach operacyjnych, w których znajdą swoje odzwierciedlenie konkretne działania zgłoszone podczas spotkań.

2. Dialog z trzema grupami

2.1 Mieszkańcy

Dwanaście spotkań z mieszkańcami odbyło się w pozytywnej atmosferze. Na spotkania przychodziły osoby zmotywowane, chcące angażować się w życie swojej dzielnicy, mające wielką otwartość światopoglądową i dużą motywację do tego, aby poprawić obecny stan rzeczy. Na większość spotkań przychodziła około połowa z osób, które zarejestrowały się drogą internetową. Przekrój wiekowy uczestników to przedział od około 25 do ponad 70 lat. Wśród osób biorących udział w spotkaniach byli radni miasta, radni dzielnic, działacze organizacji pozarządowych, wykładowcy wyższych uczelni, nauczyciele, przedsiębiorcy, młodzi mieszkańcy czy emeryci. Dawało się wyczuć, iż wszystkie te osoby są żywo zainteresowane sprawami miasta i jego mieszkańców. Uczestnicy debat stanowią silny potencjał współpracy w mieście i są bardzo pozytywnie nastawione do dalszych konstruktywnych działań na rzecz rozwoju miasta.

Niestety, mimo poczynionych wysiłków, często dało się wyczuć brak reprezentatywności dzielnicy. W jednej ze szkół, w których miało miejsce spotkanie, dyrektor zaprosił wszystkich 3000 rodziców uczniów do uczestnictwa w debatach. Odzew był jednak mało satysfakcjonujący i tylko bardzo nieliczni wzięli udział w warsztatach. Tylko w jednym przypadku pani dyrektor szkoły wzięła udział w całości spotkania.

Należy podkreślić duże zainteresowanie mieszkańców w 'sprawę publiczną' oraz docenić ich kreatywność podczas pracy nad poszczególnymi zagadnieniami. Warto nadmienić, iż w trakcie spotkań mieszkańcy podawali powody swojego niezadowolenia w różnych kwestiach i były one bardzo podobne we wszystkich dzielnicach. Głównymi powodami frustracji mieszkańców było funkcjonowanie urzędu. Zdaniem mieszkańców, urząd ma wizerunek „instytucji autorytatywnej”, której decyzje są często niezrozumiałe dla mieszkańców. Często urzędnicy byli opisywani jako osoby tak bardzo zdominowane procedurami i przepisami prawnymi, że usługa dla mieszkańca stawała się kwestią drugorzędną. Trudności we współpracy z urzędnikami podkreślali też radni dzielnic.

2.2 Uczniowie

W dwóch spotkaniach dot. Strategii Gdańsk 2030 Plus wzięło łącznie udział ponad 180 uczniów z 11 szkół ponadgimnazjalnych w Gdańsku. Zorganizowanie pracy dwóch bardzo licznych grup wymagało dużego wysiłku organizacyjnego. Młodzi ludzie dzielili się na dwie różne grupy kierunków kształcenia. Pierwszą z nich stanowili uczniowie 9 gdańskich liceów oraz z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Gdańsku. W skład drugiej grupy wchodził uczniowie Pomorskich Szkół Rzemiosł. Niemniej należy stwierdzić, iż wnioski obu grup są podobne.

Uczniowie (wiek od 15 do 19 lat) wydali się być nieco zaskoczeni tematem planowania

swojej przyszłości. Niektórzy z nich mówili o przyszłości w kategoriach „dom, rodzina i dużo pieniędzy”. Inni natomiast w sposób bardzo dojrzały dostrzegali działania, które należałoby podjąć w mieście, jak też w systemie edukacyjnym. Zaskakujące były „oczekiwania” niektórych młodych osób wobec Urzędu Miasta w dziedzinach, które nie są jego odpowiedzialnością.

2.3 Organizacje pozarządowe

Odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami III sektora (NGOs), w których łącznie wzięło udział 48 osób. Uczestnikami spotkań były osoby bardzo aktywne, pracujące zarówno w małych, jak i dużych stowarzyszeniach i fundacjach. Dostrzegalna była spora trudność w oderwaniu się od codzienności i odniesienia się do wyzwań stojących przed Miastem do 2030 r. Było to zapewne spowodowane sytuacją tych podmiotów, które są silnie skoncentrowane na bieżącej działalności i aplikowaniem o środki na zapewnienie kontynuacji działalności.

Niemniej, podczas tych spotkań wypracowano bardzo konkretne propozycje, idące ku zmianie wizerunku sektora organizacji pozarządowych, jego dalszej profesjonalizacji i ekonomizacji. Sektor ten uważa, iż może się stać prawdziwym partnerem Miasta we wspólnie podejmowanych wyzwaniach. Istotne jest też podkreślenie roli sektora organizacji pozarządowych wobec sektora prywatnego, w oparciu o zasady społecznie odpowiedzialnego biznesu. Potrzebne jest, według wszystkich, zbliżenie międzysektorowe na rzecz Gdańska.

3. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez mieszkańców

Przywołane postulaty niekiedy powielają się w wymienionych kategoriach tematycznych.

3.1 Kultura i sztuka

1. Silne promowanie wizerunku kulturowego Gdańska na poziomie lokalnym, trójmiejskim, ogólnopolskim i międzynarodowym.
2. Utworzenie kompedium wiedzy, umożliwiające każdemu mieszkańcowi stanie się „przewodnikiem i znawcą swego Miasta”.
3. Organizowanie imprez kulturalnych (we współudziale z mieszkańcami) nie tylko w obszarze Śródmieścia, lecz również w innych dzielnicach Gdańska. Kalendarz imprez powinien być zaplanowany tak, aby nie ograniczał się tylko do sezonu turystycznego. Wydarzenia powinny być skuteczniej promowane, zwiększając świadomość społeczeństwa co do tego, co się w dziedzinie kultury dzieje.
4. Zwiększenie ilości miejsc do konsumowania kultury i sztuki w dzielnicach oraz zabezpieczenie niezbędnego budżetu na ten cel.
5. Ograniczenie liczby banerów reklamowych i billboardów w mieście, poprzez wprowadzenie odpowiednich przepisów, które mogłyby być przegłosowywane przez Rady Dzielnic, tak ażeby poprawić estetykę dzielnic.
6. Wzmocnienie „kultury dialogu” w relacjach Urzędu z mieszkańcami.

3.2 Edukacja

1. Wypracowanie celu wszystkich działań edukacyjnych i wspólnego poczucia odpowiedzialności, działania Miasta koncentrujące się na dzieciach i młodzieży.

STRATEGIA ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS

2. Dążenie do wzmacniania kompetencji nauczycieli jako twórczych animatorów, otwartych na lokalną społeczność i zmotywowanych do pracy poprzez innowacyjne metody nauczania.
3. Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia budynków szkolnych do potrzeb XXI wieku tak, aby zapewnić jak największe szanse edukacyjne każdemu młodemu gdańszczaninowi.
4. Nowatorskie i inspirujące prowadzenie zajęć przez nauczycieli tak, aby przekazywać nie tylko informacje, ale i pasję. Edukacja (w tym edukacja on-line) i doształcanie się muszą trwać w młodości, ludziach dorosłych przez całe życie. Jej formy i metody powinny być na bieżąco dostosowywane do potrzeb rynku i pracodawców.
5. Zapewnienie powszechnego dostępu do miejsc w żłobkach i przedszkolach. Istotne jest, aby przedszkola i żłobki były dostępne w pobliżu miejsc zamieszkania czy miejsc pracy.
6. Dopasowanie systemu organizacji wykorzystania budynków szkolnych, aby mogły stać się ośrodkami aktywności mieszkańców, dostępnym 24 godziny na dobę, gdzie wiele zajęć będzie miało charakter międzypokoleniowego uczestnictwa.
7. Wprowadzenie w szkołach funkcji operatorów budynków szkolnych oraz animatorów, co skutkować będzie zmianą roli szkół w miejsca także aktywności społecznej.
7. Zapewnienie młodemu ludziom kompleksowej oferty obejmującej pracę, mieszkanie i czas wolny, co umożliwi im „zakotwiczenie się” w Gdańsku.
8. Zapewnienie młodemu osobom dostępu do staży i praktyk zawodowych oraz możliwości pracy z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu.
9. Zagwarantowanie młodemu pokoleniu szerokiego dostępu do usług związanych z doradztwem zawodowym.
10. Wzbogacenie usług w zakresie doradztwa zawodowego o wiedzę wynikającą z programów obserwacji sytuacji na rynku pracy.
10. Uwzględnienie w programach szkolnych zajęć rozwijających kreatywność dzieci i młodzieży na wszystkich poziomach edukacji.
11. Popularyzowanie edukacji zawodowej umożliwiającej skuteczny start na rynku pracy z kompetentnym i dostosowanym do potrzeb rynku przygotowaniem zawodowym.
11. Upowszechnianie informacji dotyczących wyników edukacji w Gdańsku, umożliwiające analizę sytuacji i porównanie z innymi miastami.

3.3 Edukacja obywatelska gdańszczan

1. Wypracowanie głównych elementów „alternatywnej edukacji obywatelskiej” młodego pokolenia. Wykształcenie postaw młodego gdańszczanina - kreatywnego, odpowiedzialnego, znającego i kochającego swoje miasto, potrafiącego się w nim poruszać i odnaleźć się w jego planach, posiadającego własne opinie.
2. Umożliwienie tworzenia programów autorskich prowadzących do alternatywnej formy edukacji obywatelskiej.
3. Stymulowanie talentów młodych ludzi poprzez edukację formalną i nieformalną, aby byli kreatywni, mobilni oraz odpowiedzialni.
4. Ustanowienie standardów dotyczących edukacji obywatelskiej młodego pokolenia o Gdańsku.
5. Wypracowanie sposobów stymulowania „pozytywnej obywatelskości” młodych ludzi w Gdańsku, nagradzając najlepsze przykłady i opierając się na metodach już istniejących

(np. „Czas na młodość” - program innowacyjny opracowany przez koalicję animowaną przez Stowarzyszenie Morena).

6. Zapewnienie organizacjom społecznym znaczącej roli w procesie rozwoju lokalnego.

3.4 Nowoczesna informacja publiczna

1. Zwiększenie dostępu do e-administracji, jak też wypracowanie metod na zwiększenie e-partycypacji (angażowanie się w działania społeczne przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi) w Gdańsku.

2. Zwiększenie dostępności do informacji dla rad dzielnic, służących im w ich działaniach.

3. Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych środków masowego przekazu w promocji atrakcji kulturalno -turystycznych miasta.

4. Dostosowanie godzin otwarcia bibliotek publicznych do czasu wolnego mieszkańców. Dodatkowo biblioteki publiczne mogłyby stać się centrami życia lokalnego, gdzie m.in. można by organizować warsztaty tematyczne dla osób starszych.

5. Poprawa jakości dialogu między mieszkańcami a Urzędem Miasta z wykorzystaniem nowoczesnych środków przekazu. Dobrym przykładem jest Paryż, gdzie istnieje ogólnodostępna strona *Bonjour voisins.com* dla mieszkańców Paryża lub też *Place des Reseaux* dla lokalnych przedsiębiorców.

3.5 Zdrowi mieszkańcy

1. Ułatwienie i poprawa dostępu do usług medycznych oraz programów profilaktycznych.

2. Przygotowanie do zastosowania nowych rozwiązań w opiece nad osobami starszymi i usługami geriatrycznymi.

3. Promowanie zdrowego trybu życia, poprzez najróżniejsze formy sportu oraz zajęcia w edukacji formalnej i nieformalnej.

4. Tworzenie dla mieszkańców miejsc dostosowanych do uprawiania sportu i rekreacji oraz spędzania czasu wolnego.

5. Zwiększenie dostępu do informacji na temat nowo udostępnionych lub też wyremontowanych terenów sportowych i rekreacyjnych.

6. Zaplanowanie badań oraz podjęcie odpowiednich działań w dziedzinie profilaktyki stomatologicznej młodych gdańszczan.

7. Wybudowanie basenów na terenie Gdańska, jako alternatywnego miejsca aktywności fizycznej.

3.6 Mobilność

1. Potrzeba znalezienia równowagi między różnymi formami mobilności: pieszo, na rolkach, rowerach, hulajnogach, transportem publicznym czy też samochodem prywatnym, umożliwiając swobodne przemieszczanie się osobom w wieku od **8 do 80 lat**, włącznie z tymi, którzy mają trudności w poruszaniu się (osoby starsze, niepełnosprawni).

2. Ograniczenie ruchu samochodowego w centrum miasta, poprzez implementację polityki parkingowej.

3. Budowanie systemu parkingów podziemnych lub też piętrowych, co pozwoli na ograniczenie liczby samochodów z ulic.

4. Ograniczenie ruchu samochodowego powinno iść w parze z utworzeniem bardziej zintegrowanego systemu transportu publicznego (węzłów integracyjnych), m.in. poprzez większą synchronizację poszczególnych gałęzi transportu (w tym dostosowanie harmonogramu linii tramwajowych i autobusowych – maksimum 5 minut na przesiadkę) oraz rozwoju ich multimodalności (np. parkingi park & drive).
5. Zagwarantowane ciągów dla ruchu pieszego, gdzie piesi powinni mieć priorytet. Zniesienie tuneli dla pieszych.
6. Kontynuowanie rozwoju komunikacji tramwajowej, jak i ścieżek rowerowych, włączając do tego rozwoju parkingi dla rowerów.
7. Zwiększenie dostępności do urzędów w dzielnicach (decentralizacja urzędów) oraz rozbudowa e-administracji, co ograniczy ilość osób udających się do centrum .
8. Opracowanie systemu konsultacji z mieszkańcami, którzy czują się ekspertami jako użytkownicy transportu miejskiego czy też ruchu kołowego, w celu wykorzystania ich ekspertyz przy usprawnianiu lub planowaniu dalszego rozwoju mobilności, unikając tym samym skomplikowanych procedur odwoławczych.
9. Usprawnienie łączności z dzielnicami bardziej oddalonymi od centrum, m. in. Osową z uwzględnieniem różnych środków transportu.
10. Opracowanie systemu edukacji dla kierowców, rowerzystów czy pieszych, ułatwiającego wspólne poruszanie się po mieście.

3.7 Bezpieczeństwo

1. Opracowanie planu zapobiegania sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu w komunikacji pieszo-samochodowej oraz pieszo- rowerowej.
2. Poprawa stanu dróg i chodników (możliwość wprowadzenia systemu zgłaszania przez mieszkańców informacji o nierównej nawierzchni dróg i chodników, poprzez zautomatyzowany system w telefonach komórkowych).
3. Zwiększenie częstotliwości kontaktów mieszkańców z policjantami i dzielnicowymi.
4. Likwidacja straży miejskiej.
5. Wprowadzenie przejrzystego systemu zarządzania gospodarką śmieciową w mieście, czy też sygnalizacją świetlną.
6. Zapewnienie osobom starszym dostępu do usług zdrowotnych, jak też możliwości skorzystania z nich odpłatnie.
7. Udostępnienie wszystkim rodzicom możliwości skorzystania z miejsca w żłobku lub przedszkolu dla dziecka.
8. Zapewnienie sprawniejszego poruszania się po mieście, specjalnie tych o ograniczonej mobilności (osoby starsze i niepełnosprawne), ale też matkom z wózkami.

3.8 Wysoka jakość życia

1. Stworzenie warunków umożliwiających ponowne zaludnianie starszych dzielnic miasta, zapewniając spójne zagospodarowanie terenów. Kompensaty dla deweloperów, którzy płacą drożej za tereny pod zabudowę na terenie Śródmieścia. Miasto może kompensować częściowo tę cenę, gdyż już tam posiada liczne infrastruktury i nie będzie ponosiło nowych kosztów. Umożliwiłoby to nadanie priorytetu na budowę na terenach już doinwestowanych.
2. Rozwijanie turystyki również w dzielnicach poza Śródmieściem.
3. Opracowanie zasad estetycznych, które gwarantowałyby mieszkańcomi jak najlepsze samopoczucie w danej dzielnicy.

4. Zapewnienie jakościowej usługi dla mieszkańca przez pracowników Urzędu.
5. Zapewnienie nowych zróżnicowanych form rozwoju dzielnic, np. centrum społeczne dla Osowy, współpraca Przeróbki i Stogów z portem.
6. Udzielanie wsparcia lokalnym przedsiębiorcom poprzez udostępnianie pustostanów oraz regulację wysokości czynszu celem pobudzenia rozwoju lokalnego handlu i usług.
7. Adaptacja podwórek, które służą jako parkingi lub miejsce gdzie znajdują się garaże, na miłe zielone miejsca, stwarzając warunki na integrację lokalnego społeczeństwa.
8. Wzmożenie dbałości o obszary zielone (Pas Nadmorski, Trójmiejski Park Krajobrazowy, mniejsze obszary zlokalizowane w dzielnicach, zagospodarowanie nieużytków).
9. Wprowadzenie zarządzeń dotyczących zmian systemów grzewczych, odchodząc od węgla, a promując systemy ekologiczne.
10. Zaplanowanie rozwoju lokalnych miejsc spotkań dla mieszkańców – rozwinięcie działalności domów sąsiedzkich.
11. Wypracowanie jeszcze bardziej intensywnych działań na rzecz integracji społeczności lokalnych w dzielnicach.

3.9 Dobry start w życie

1. Zagwarantowanie miejsc w żłobkach i przedszkolach dla najmłodszych gdańszczyzan, tym samym umożliwienie podjęcia pracy przez ich rodziców.
2. Zwiększenie zaangażowania młodych ludzi w życie miasta, poprzez edukację obywatelską w szkołach.
3. Zwiększenie ilości szkół zawodowych, których działania są oparte na szerokim partnerstwie z profesjonalistami z sektora biznesowego.
4. Rozwój i dostępność rozwiązań i narzędzi wsparcia dla małych firm lokalnych.
5. Rozwój oferty mieszkaniowej, obejmującej zróżnicowane mieszkalnictwo w każdej dzielnicy, z podkreśleniem łatwiejszej dostępności do mieszkań przez ludzi młodych.
6. Poprawa komunikacji mieszkańców i Urzędu Miejskiego poprzez zwiększenie ilości spotkań, upraszczania form przekazu informacji i nawiązanie dialogu służącego współgospodarowaniu miastem.

3.10 Port i innowacje

1. Nadanie impetu rozwojowego portom, stoczniom oraz różnym branżom przemysłowym.
2. Wypracowanie koncepcji zwiększonej spójności Gdańska z wodą poprzez dalszy rozwój żeglugi śródlądowej i morskiej. Rozwój miejskiego transportu wodnego oraz turystyki wodnej.
3. Nawiązanie o wiele bardziej ściślej i efektywniejszej współpracy między przedsiębiorstwami a uczelniami, szczególnie w domenie innowacyjności. =
4. Opracowanie programów pedagogicznych, umożliwiających znaczącą elastyczność umysłową i przedsiębiorczą postawę uczniów czy absolwentów, przygotowując ich do zmian, które będą napotykać w trakcie realizacji swoich karier zawodowych.
5. Tworzenie miejsc umożliwiających twórczą współpracę między lokalną społecznością, nakierowane na jej kreatywność i przedsiębiorczość (Hackerspace).
6. Rozwój miasta w kierunku elastyczności i otwartości wobec świata przedsiębiorców, także tym małym, często rodzinnym, tym tworzącym miejsca pracy.
7. Wspieranie drobnej przedsiębiorczości, nacisk na ułatwienia proceduralne.

8. Zwiększenie wsparcia dla lokalnych inkubatorów o różnych profilach działalności.
9. Wytworzenie pozytywnego klimatu wokół partnerstw i długofalowej współpracy świata biznesu, nauki, administracji oraz społeczeństwa na rzecz zatrudniania i rozwoju gospodarczego.
10. Utworzenie narzędzia koordynacji rynku pracy (a nie zwalczania bezrobocia), które ułatwiłoby dostosowywanie się do zmian potrzeb pracodawców, nakreślenie zmian w programach szkolnych i uczelnianych, co zapewniłoby jak najłatwiejszy dostęp do praktyk i stażów zawodowych dla osób rozpoczynających aktywność na rynku pracy.

3.11 Współdziałanie

1. Opracowanie różnych systemów komunikowania się i współpracy między mieszkańcami a Urzędem, ustalając autentyczne partnerstwo działań na rzecz miasta. Metody te mogą objąć warsztaty czy też lokalne platformy wymiany doświadczeń. Cel - zainteresowanie problematyką miasta co najmniej 50% mieszkańców.
2. Rozwijanie metod prowadzenia konsultacji społecznych, zapewniając konstruktywny dialog z mieszkańcami. Jego efekty będą uzależnione od stopniowego wyrównywania poziomu informacji o działaniach Urzędu między obiema stronami.
3. Opracowanie wzorców zarządzania miastem m.in. poprzez usprawnienie współpracy na linii radni miejscy - radni dzielnicowi - urzędnicy.
4. Rozwijanie komunikacji pomiędzy Urzędem Miasta a dzielnicami w oparciu o poczucie tożsamości lokalnej oraz współpracę z osobami kompetentnymi, mieszkającymi w dzielnicach.
5. Zwiększenie upodmiotowienia Rad Dzielnic, tak aby miały realny wpływ na rozwój dzielnicy, a decyzje dotyczące dzielnicy były z nimi konsultowane. Powinny one mieć taki budżet, aby móc zatrudniać ekspertów, organizować budżet partycypacyjny itp.
6. Budowanie procesów partycypacyjnego zarządzania miastem – zwiększenie roli organizacji pozarządowych, np. wprowadzając jednego przedstawiciela do rad dzielnic.

3.12 Mieszkalnictwo

1. Opracowanie planów rozwoju miasta na okres 20 lat, nadając odpowiednią koncepcję nowym osiedlom i zapewniając logiczny rozwój już istniejących. Plan musi być opracowany przez urząd, ograniczając swobodę rozwoju deweloperów, przeciwdziałając zjawiskom suburbanizacji, a stymulując rozwój Miasta do wewnątrz, w tym rozwój tkanki mieszkaniowej w centralnych dzielnicach.
2. Zagwarantowanie w planowaniu przestrzennym aspektów estetycznych, jak i multifunkcjonalności dzielnic, łącząc w nich funkcje mieszkalne, usługowe i kulturalne.
3. Opracowanie polityki rewitalizacji miasta, obejmującej znane centralne obiekty, takie jak Wyspę Spichrzów, Dolne Miasto czy tereny postoczniove.
4. Zbudowanie systemu łatwiejszego dostępu do pierwszych mieszkań dla młodych ludzi, którzy usiłują się w Gdańsku „zakotwiczyć” – wachlarz usług od kredytów do niskich opłat za mieszkanie.

3.13 Domy Sąsiedzkie

1. Uchwalenie polityki ilościowego i jakościowego rozwoju domów sąsiedzkich, miejsc umożliwiających edukację społeczną, aktywizację mieszkańców, zajęcia dla seniorów i młodzieży oraz animację dzielnicową. Podmioty te, zarządzane przez mieszkańców,

stanowiłyby wspólne miejsca wymiany doświadczeń i dialogu, umożliwiające początek inkubacji idei biznesowych, poznawanie się mieszkańców i wypracowywanie nowych, innowacyjnych rozwiązań odnoszących się do życia codziennego, jak też np. wydarzeń kulturalnych. Infrastruktura szkolna stanowiłaby doskonale miejsce dla takich spotkań.

2. Networking/koalicja tych podmiotów z wyspecjalizowanymi jednostkami (często już istniejącymi), które blisko współpracowałyby, wnosząc swoje partykularne zdolności i kompetencje: wolontariat, rozwój NGO, rozwój młodzieży, rozwój ekonomii społecznej itp.

3. Wytworzenie spójnej animacji, siecującej te wszystkie podmioty pod egidą komitetu sterującego, składającego się z przedstawicieli tych instytucji oraz wydziałów i jednostek miasta.

Komentarz eksperta

Nowe formy konsultowania się z mieszkańcami stanowią bardzo ważny trzon odnowienia się procesów demokratycznych i przeciwdziałania niechęci mieszkańców do relacji z „polityką miasta”. Doświadczenie zrealizowanych spotkań pokazuje, iż mieszkańcy (ci, którzy uczestniczyli w spotkaniach) są absolutnie gotowi do konstruktywnego dialogu, do pracy w zespołach, do opiniowania wspólnie opracowanych propozycji.

Aby takie relacje mogły mieć miejsce, należy spełnić dwa warunki:

- potrzebna jest **znacząca otwartość Urzędu Miejskiego** i jego urzędników, którzy zdadzą sobie sprawę, iż pracują dla swoich współmieszkańców, którzy nie są „petentami”, lecz twórczymi mieszkańcami, którzy chcą, aby w Gdańsku żyło się lepiej. Dialog ten i postęp w relacjach jest więc bardzo uzależniony od wymagań stawianych przez prawo urzędnikowi. Czy ma on tylko działać według przepisów, czy też ma on spełniać oczekiwania klienta/mieszkańca, szanując przepisy, ale też wykazując się przy tym „ludzką twarzą”?
- potrzebny jest bardziej **zrównany poziom informacji** między mieszkańcami i urzędnikami. Nie oznacza to, iż mieszkaniem musi wiedzieć wszystko to, co urzędnik, ale nie może być za dużej różnicy w posiadanych informacjach. Należałoby wypracować sposób na stałą komunikację z mieszkańcami, formułując uproszczone informacje i kierując je do źródeł /miejsz pełniejszych informacji czy dokumentów dla tych, którzy chcą pogłębiać wiedzę. Prawdopodobnie istnieje potrzeba kampanii informującej o danej sferze funkcjonowania miasta, na podstawie źródeł miejskich, ale także wiedzy i doświadczeń mieszkańców jako ekspertów własnego życia w mieście.

Proponowane możliwości rozwoju dialogu z mieszkańcami, tj:

- **rozwój grup inicjatywnych** wśród mieszkańców, z którymi Urząd Miejski może prowadzić dialog, gdyż są one do tego skłonne i chętne (np. warsztaty dotyczące planowania miasta, w temacie wspólnego życia społeczeństwa, konsultacje w sprawie transportu publicznego, tworzenia „centrów dzielnic”, utrzymania czystości, itp.).
- **dostosowanie roli radnych miasta i radnych dzielnic** do ich podstawowej funkcji łączności z mieszkańcem, a dopiero na drugim miejscu tworzenia inicjatywy i podejmowania decyzji, udostępniając im „potencjał urzędniczy” jako wsparcie i wzmocnienie ich publicznej funkcji.

- zwiększenie liczby mieszkańców podejmujących **dialog z Urzędem poprzez internet**. W wielu krajach dialog samorządu z mieszkańcem odbywa się drogą internetową. Wymaga to właściwego przygotowania. Po pierwsze należy udostępnić znaczącą ilość dokumentów i spraw do załatwienia przez internet, gdzie samodzielność mieszkańca i jego zrozumienie pewnych realiów wzrasta. Jest to element tzw. *e-administracji*. Po drugie należy umożliwić konsultowanie się z mieszkańcami, co do pewnych kwestii poprzez ankiety wypełniane online, referenda internetowe, dyskusje na forach itp. (tzw. *e-partycypacja*). We Francji stowarzyszenie mające 1500 samorządów/członków (Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”) zajmuje się takimi sprawami, doradzając jak osiągać najlepsze rezultaty ilościowe i jakościowe. Ilość partycypujących osób przechodzi z kilkudziesięciu do kilku tysięcy lub nawet więcej w sprawach bardziej mobilizujących, co umożliwia w szerokim stopniu podjęcie decyzji samorządu, w oparciu o opinię publiczną.

Metropolitalność

Gdańsk w Trójmieście, Trójmiasto Gdańskie: kreatywna, wolna i innowacyjna metropolia to zdaniem mieszkańców należyty opis przyszłości miasta, z którego należy wyciągnąć odpowiednie wnioski: jaka jest rola Gdańska w Trójmieście i szerzej w regionie oraz jak się ma metropolia wobec Gdańska? Wielu mieszkańcom Trójmiasto kojarzy się z potrzebą uspołnienia podstawowych usług takich jak: odśnieżanie, łączność dróg rowerowych czy też wspólny bilet na transport publiczny. Inni uważają, iż metropolia to skala potrzebna do należytego rozwoju gospodarczego i całości metropolii, w którym musi się znajdować spójne wsparcie dla MŚP oraz budowa międzysektorowych partnerstw. Wszystko w oparciu o zaufanie i otwartość.

4. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez uczniów gdańskich szkół

4.1 Modernizacja

1. Przystosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Zapewnienie młodym ludziom dostępu do stałej i rzetelnej informacji.
3. Rozbudowanie oferty muzealnej o różne formy multimedialne.
4. Wprowadzenie pojazdów elektrycznych do miasta i możliwości ich ładowania.

4.2 Edukacja

1. Ustanowienie priorytetu, że szkoła jest dla ucznia, a nie uczeń dla programu.
2. Wzbogacenie programów nauczania przez organizację większej ilości wymian międzynarodowych.
3. Uzupełnienie zajęć w szkołach o bogatą ofertę kulturalną.
4. Dokonanie odpowiedniej modernizacji budynków szkolnych, z zastosowaniem nowoczesnych technologii.
5. Stałe zbliżenie i skoordynowanie świata edukacji ze światem rynku pracy, w celu odpowiedniego przystosowania procesu edukacji i ułatwienia znalezienia pracy przez

absolwentów.

6. Zastąpienie zeszytów tabletkami.

7. Wprowadzenie kierunków szkoleniowych związanych z regionem do programów szkolnych.

8. Zwiększenie ilości i rodzaju szkół zawodowych.

9. Znaczne obniżenie kosztów nauki.

10. Organizacja edukacji w taki sposób, aby absolwenci mogli znaleźć pracę i zapewnić godny byt swojej rodzinie.

4.3 Jakość życia

1. Instalacja dystrybutorów wody na przystankach autobusowych i tramwajowych.

2. Wprowadzenie zakazu sprzedaży produktów genetycznie modyfikowanych (GMO).

3. Utrzymanie i poprawa jakości estetycznej i użytkowej przestrzeni zielonych.

4. Preferencyjne warunki przy zakupie / najmie pierwszego mieszkania.

4.4 Zdrowie

1. Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych i obniżenie cen leków, jak i dodatkowych usług medycznych.

2. Modernizacja szpitali i klinik, poprzez wyposażenie ich w nowoczesny sprzęt medyczny.

4.5 Mobilność

1. Zwiększenie ilości pasów zarezerwowanych dla transportu publicznego.

2. Zapewnienie nocnego transportu publicznego.

3. Rozwój transportu miejskiego, w tym również na wodzie.

4.6 Praca

1. Ograniczenie śmieciowych umów o pracę.

2. Wzrost minimalnej stawki za pracę.

3. Obniżenie wieku emerytalnego.

5. Główne postulaty rozwojowe wskazane przez organizacje pozarządowe(NGOs)

4.1 Silne społeczeństwo obywatelskie

1. Odpowiedzialne społeczeństwo obywatelskie powinno coraz bardziej stawać się partnerem sektora publicznego we współzarządzaniu miastem, które musi się coraz intensywniej i skuteczniej organizować.

2. Istniejące i nowo tworzące się organizacje pozarządowe, powinny się stawać godnymi przedstawicielami społeczeństwa, umożliwiającymi dialog społeczny z sektorem publicznym na rzecz całego miasta Gdańsk.

3. Zapewnienie przyszłym pokoleniom możliwości intensywnej aktywności społecznej, czy też możliwości przyłączania się lub wstępowania do organizacji pozarządowych poprzez alternatywną edukację obywatelską.

4. Opracowanie programów edukacji obywatelskiej z udziałem mieszkańców, nauczycieli, wychowawców, jak i samej młodzieży.
5. Wprowadzenie odpowiednich szkoleń dla nauczycieli oraz animatorów i edukatorów w innowacyjnym podejściu do przekazywania alternatywnych form edukacji obywatelskiej.
6. Utworzenie jednostki koordynującej formalną i nieformalną edukację obywatelską, która opracowywałaby nowe narzędzia dydaktyczne oraz dopasowywałaby nauczanie do zmian w społeczeństwie i potrzeb rynkowych.

4.2 Wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych

1. Wspieranie organizacji pozarządowych w budowaniu nowego wizerunku organizacji, jako podmiotów proponujących Miastu i społeczeństwu lokalnemu usługi wysokiej jakości, przy wykorzystaniu alternatywnych źródeł finansowania.
2. Ustalenie w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi wartości i zasad partnerskiego działania, umożliwiając tym samym wzrost zaufania oraz bardziej skuteczne działania w terenie.
3. Wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych, poprzez dofinansowanie komórki sektorowej, która zajmowałaby się profesjonalizacją sektora, negocjowaniem funduszy gwarancyjnych i pożyczkowych, kwalifikacją pracowników kadrowych, etyką działań organizacji pozarządowych, skutecznością itp.
4. Upodmiotowienie sektora organizacji pozarządowych poprzez przekazanie nieruchomości czy też umożliwiając występowanie o pożyczki na podstawie hipotek itp.
5. Utworzenie miejskiej sieci domów sąsiedzkich, miejsc rozwoju społeczeństwa lokalnego, samoorganizacji grup inicjatywnych, innowacji społecznej, inicjatyw przedsiębiorczych, czy też projektów kulturalnych, włączając wszystkich członków społeczeństwa - od najmłodszych do najstarszych.
6. Wzmocnienie roli domów sąsiedzkich przez współpracę z bardziej wyspecjalizowanymi jednostkami (wolontariat, wsparcie NGO, młodzież, niepełnosprawni) tak, aby na terenie miasta działał spójny system budujący jakość, równowagę budżetową własną, jak też miasta, oraz szedł w kierunku innowacji społecznej, tworząc nowe inicjatywy (np. ekonomię społeczną).
7. Stymulowanie podmiotów ekonomii społecznej (którymi mogą być również domy sąsiedzkie), opierając się na zasadzie, iż są one samotrzymujące się na rynku, a ich działanie przy zatrudnianiu osób bezrobotnych, niepełnosprawnych itp. powoduje oszczędności w budżecie publicznym.

4.3 Obowiązkowe wydatki gminy

Utworzenie zestawu usług, które Urząd będzie zobowiązany wykonać i zorganizowanie zlecenia ich wykonania w sposób regularny i stały, zapewniając usługobiorcom kontynuację działania przez cały rok. Umowy powinny być długoterminowe, a rozliczenie powinno obejmować wspólnie ustaloną ewaluację jakości i skuteczności udzielanych usług.

4.4 Innowacyjne wydatki gminy

Wyłonienie specjalnej formy działania dla usług innowacyjnych, czy też okazjonalnych oraz dopasowanie systemu ewaluacji i kontroli tych usług do ich specyfiki, działając w taki sposób, aby mogły być one stale ulepszone, zarówno w jakości, jak i skuteczności.

4.5 Opieka nad osobami niepełnosprawnymi

Oddzielenie polityki wsparcia osób niepełnosprawnych od polityki społecznej. Ta kategoria osób nie powinna wchodzić, według działaczy III sektora, w kategorię podobną do osób z problemami życiowymi wymagających pomocy społecznej. Ich sytuacja jednak wymaga od społeczeństwa pewnego dostosowania do specyficznych potrzeb tych osób.

6. Proponowane formy zaangażowania mieszkańców w proces budowy Strategii Rozwoju Gdańsk 2030 Plus

6.1 Cykl dalszych prac: mieszkańcy poświęcili swój czas na moderowane spotkania jako pierwszy etap budowy Strategii Rozwoju Gdańsk 2030 Plus. Wyrażali często gotowość na dalszą współpracę, ale podkreślali też swój sceptycyzm, iż spotkania te czemuś będą służyć i że ich punkty widzenia poszczególnych sytuacji czy wydarzeń, zostaną potraktowane poważnie.

Jako moderator proponowałbym następującą sekwencję wzmożonego dialogu z mieszkańcami, która powinna się odbywać w stałej łączności z budową strategii metropolitalnej, a może w niektórych przypadkach stanowić jej część:

6.1.1 Przedstawienie mieszkańcom ich wkładu w prace wstępne nad SRG 2030 Plus: spotkanie (grudzień 2013 r.), na którym zostałyby przedstawiona (przez) wizja udziału mieszkańców w budowie **SRG 2030 Plus**, wskazując w jaki sposób wnioski z debaty zostały ujęte w budowie załączków **SRG 2030 Plus**. Trzony kierunków rozwoju Gdańsk opracowane w wyniku zrealizowanych spotkań z mieszkańcami stanowiłyby uwieńczenie pierwszego etapu prac nad **SRG 2030 Plus** oraz rozpoczęcie kolejnego, poprzez przepracowanie znaczenia kilku tych głównych wartości.

6.1.2 Pokazanie udziału mieszkańców w samym dokumencie Strategii Rozwoju Gdańsk 2030 Plus: spotkanie (na przełomie stycznia/lutego 2014 r.), na którym Zespół Roboczy ds. **SRG2030 Plus** przedstawiłby podstawowe jej elementy, wskazując, co zostało ujęte z prac z mieszkańcami, a co nie zostało ujęte i dlaczego. Oczywiście trzeba będzie na tym etapie odróżnić elementy wchodzące w grę i te, które ewentualnie wejdą do programów operacyjnych, ale to powinno być potraktowane jako element edukacyjny dla obu stron.

6.1.3 Wypracowanie nowych form dialogu społecznego: w tym samym czasie gdy Urząd Miejski pracuje nad nowymi formami dialogu z mieszkańcami, zastanawiając się jak daleko konsultacje te mogą iść, upoważniając swoich przedstawicieli do „wysłuchania” wszelkich opinii i nadając kierunek "współpracy z mieszkańcem" jako najważniejszej zasady w dalszych pracach. Prawdopodobnie zmiany te będą potrzebowały oparcia w formalnych dokumentach miasta oraz wsparcia metodologicznego osób doświadczonych (szkolenia i warsztaty). Najważniejszym elementem do ustalenia są przepisy

ograniczające mniej lub bardziej zakresy debaty.

6.1.4 Współpraca w tworzeniu programów operacyjnych: prace nad założeniami do programów operacyjnych rozpoczną się po uchwaleniu dokumentu Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus, tj. na wiosnę 2014 r. Podczas spotkań mieszkańcy wyrażali chęć uczestnictwa w tych pracach. Zatem efekty dotychczas podjętej współpracy, mogłyby zostać wdrożone w pracach nad programami operacyjnymi. Stanowiłyby one wspólne doświadczenie edukujące, które mogłoby znacząco usprawnić późniejsze, bardziej długoterminowe działania.

6.1.5 E-partycypacja: w celu zwiększenia udziału liczebnego jak i jakościowego mieszkańców w procesach partycypacyjnych, istnieje możliwość wprowadzenia form dialogu poprzez internet. Jest to domena, w której różne kraje mają znaczące osiągnięcia skąd można zaprosić odpowiednich doradców/ekspertów. Taka forma działania na pewno zwiększyłaby ilość osób biorących udział w dialogu i pozwoli na poważniejsze uzasadnienie konsultacji.

6.1.6 Mini ekipy w dzielnicach: zwieńczeniem procesu współpracy administracji z mieszkańcami, byłoby wprowadzenie do dzielnic ekip urzędników, o „ludzkiej twarzy”, chcących być w dialogu z mieszkańcem, usiłujących dobrze zrozumieć ich różne punkty widzenia oraz doprowadzić do ich rozwiązania.

7. Wnioski/rekomendacje płynące ze zrealizowanych spotkań strategicznych

7.1 Budowa dialogu pracowników Urzędu Miejskiego z mieszkańcami, w celu poprawienia skuteczności działania na rzecz miasta Gdańska. Mieszkańcy coraz bardziej „społecznie odpowiedzialni” wyrażają jasno swoją chęć współpracy, podobnie jak przedstawiciele miasta.

7.2 Przygotowanie urzędników miasta Gdańska oraz mieszkańców Gdańska do wspólnego dialogu w dziedzinach takich jak: mobilność, zagospodarowanie miasta, rynek pracy, centra dzielnicowe, udostępnianie budynków na cele społeczeństwa lokalnego, alternatywna edukacja obywatelska itp.

7.3 Ustalenie zasad strategii zagęszczania centralnych dzielnic Gdańska (współpraca z deweloperami).

7.4 Ustalenie roli Gdańska w metropolii i wizerunku metropolitalnego Gdańska.

7.5 Rozwój inicjatyw lokalnych i dialogu społecznego poprzez propagowanie i wspomaganie Domów Sąsiedzkich w wielu dzielnicach miasta,

7.6 Wypracowanie wspólnie z organizacjami pozarządowymi koncepcji sieci (miejskiej/metropolitalnej) sektora, która zmieniła by wizerunek sektora NGO, profesjonalizowała go oraz działała na rzecz zdobywania środków z alternatywnych źródeł, w tym od sektora prywatnego.

7.7 Kreowanie nowych, ogólnodostępnych przestrzeni publicznych (często wymieniany Pas Nadmorski) mających zaspokajać potrzeby mieszkańców w zakresie rekreacji, sportu, profilaktyki zdrowotnej czy integracji społecznej.

7.8 Wsparcie mobilności mieszkańców poprzez zmiany priorytetów w zintegrowanej sieci transportowej: mieszkaniac jako pieszy, rowerzysta, korzystający z komunikacji miejskiej, a na końcu jako prowadzący prywatny samochód osobowy, których parkowanie w centrum Gdańsk stanowi często krytykowaną trudność.

7.9 Współpraca edukacji, podmiotów rynku pracy, pracodawców i samej młodzieży celem przygotowania młodego pokolenia do bycia atrakcyjnym kandydatem na rynku pracy.

7.10 Rozwój gospodarki gdańskiej i nowe miejsca pracy poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz prężną działalność i rozwój portu i stoczni.

7.11 Rozwój wszystkich form transportu - lądowego, rzeczno, morskiego i powietrznego.

7.12 Rozwój Gdańsk jako międzynarodowego centrum kultury poprzez wzmocnienie procesu emanowania działań kulturalnych na wszystkie dzielnice Gdańsk przez cały rok.

7.13 Budynki szkolne zarządzane niezależnie jako ośrodki życia społecznego dzielnicy.

7.14 Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom (rozumianego jako dostęp do żłobków, przedszkoli, usług medycznych w przystępnych cenach, dostęp do mobilności dla wszystkich gdańszczan).

8. Podziękowania

Praca nad pierwszym etapem Strategii Rozwoju Gdańsk 2030 Plus nie mogłaby się odbyć bez wsparcia bardzo wielu osób. Składam moje podziękowania Magdalenie Skibie i jej zespołowi składającemu się z Magdaleny Chełstowskiej, Magdaleny Malczewskiej i Eweliny Nosek, Piotrowi Kowalcukowi i jego licznemu zespołowi, Iwonie Bierut oraz Tomaszowi Drozdowskiemu, Katarzynie Drozd-Wiśniewskiej, Żanecie Kucharskiej i Jackowi Zabłotnemu, a także Annie Oller, Wojciechowi Dąbrowskiemu, Magdalenie Gajewskiej, Agnieszce Łesków.

Specjalne podziękowania należą się wszystkim 463 mieszkańcom Gdańsk, z którymi miałem przywilej i przyjemność współpracować.